

GUJARAT TECHNOLOGICAL UNIVERSITY
DIPLOMA ENGINEERING – SEMESTER – III EXAMINATION – WINTER - 2018

Subject Code: 3330001

Date: 20-11-2018

Subject Name: HUMAN RESOURCE MANAGEMENT

Time: 10:30 AM TO 01:00 PM

Total Marks: 70

Instructions:

1. Attempt all questions.
2. Make Suitable assumptions wherever necessary.
3. Figures to the right indicate full marks.
4. Use of programmable & Communication aids are strictly prohibited.
5. Use of only simple calculator is permitted in Mathematics.
6. English version is authentic.

Q.1

Answer any seven out of ten. દશમાંથી કોઈપણ સાતના જવાબ આપો.

14

1. State the 7-M resources of industries.
૧. ઉદ્યોગના 7-M સંસાધનોના નામ લખો.
2. State any four operative functions of HRM.
૨. HRMના કોઈ પણ ચાર કાર્યકારી ફંક્શન્સ લખો.
3. State any two characteristic of a person who works as per 'theory-Y' of Douglas McGregor.
૩. Douglas McGregor ની "વાય-થીયરી" મુજબ કામ કરતા વ્યક્તિના કોઈ પણ બે લક્ષણો જણાવો.
4. Define Productivity
૪. ઉત્પાદકતાની વ્યાખ્યા આપો.
5. What is the need of counselling?
૫. કાઉન્સિલીંગની શી જરૂરિયાત છે?
6. State four traits which are the result of intellectual ability of a person.
૬. વ્યક્તિની બૌદ્ધિક ક્ષમતાથી પરિણમતા કોઈ પણ ચાર કૌશલ લખો.
7. What is job satisfaction?
૭. કાર્ય સંતોષ શું છે?
8. State the stages of group formation.
૮. માનવજૂથની રચનાના તબક્કાઓ જણાવો.
9. What is brainstorming?
૯. માનસમંથન એટલે શું?
10. Give four examples of formal groups.
૧૦. વૈધિક જૂથના ચાર ઉદાહરણો આપો.

Q.2

- (a) Discuss the effect of interdepartmental behavior of an employee on the performance of the company. 03

પ્રશ્ન. ૨

- (અ) કર્મચારીના આંતરવિભાગિય વ્યવહારની કંપનીના પ્રદર્શન ઉપર થતી અસર વિષે ચર્ચા કરો. ૦૩

OR

- (a) Differentiate between primary human needs with secondary human needs. 03

- (અ) માનવીની પ્રાથમિક જરૂરિયાત અને ગૌણ જરૂરિયાતનો તફાવત આપો. ૦૩

- (b) Classify the group based on various basis. 03

- (બ) માનવજૂથનું વિવિધ પાસાઓને ધ્યાનમાં રાખીને વર્ગીકરણ કરો. ૦૩

OR

- (b) Discuss interpersonal relation with respect to 'Jo-Harry window'. **03**
 (બ) "જો-હેરી બારી"ના સંદર્ભમાં આંતરમાનવીય સંબંધોની ચર્ચા કરો. **૦૩**
- (c) Discuss "desirable human values" which are required for better industrial growth. **04**
 (ક) સારા ઔદ્યોગિક વિકાસ માટે જરૂરી "ઈચ્છિત માનવમૂલ્યો"ની ચર્ચા કરો. **૦૪**

OR

- (c) State various strategies which can be adopted by supplier to establish good relation with customer. **04**
 (ક) ગ્રાહકોની સાથે સારા વ્યાપારી સંબંધો સ્થાપવા માટે સપ્લાયર દ્વારા અપનાવવામાં આવતી વિવિધ પ્રયુક્તિઓ જણાવો. **૦૪**
- (d) State the desirable characteristics of a group member. **04**
 (ડ) જૂથના સભ્યની ઈચ્છિત લાક્ષણિકતાઓ જણાવો. **૦૪**

OR

- (d) What is attitude in a human nature? What is the effect of attitude on human behavior? Discuss in detail. **04**
 (ડ) માનવી સ્વભાવમાં વલણ શું છે? વલણની માનવના વર્તન ઉપર શું અસર થાય છે? વિગતવાર ચર્ચા કરો. **૦૪**

Q.3
પ્રશ્ન. 3

- (a) State the effects of a good leadership on an organization. **03**
 (અ) સંસ્થા ઉપર સારા નેતૃત્વની અસરો જણાવો. **૦૩**

OR

- (a) State various factors which affect the process of decision making. **03**
 (અ) નિર્ણય પ્રક્રિયાને અસર કરતા વિવિધ પરિબલો જણાવો. **૦૩**
- (b) Discuss the importance of training in industries. **04**
 (બ) **૦૪**

OR

- (b) Discuss the importance of motivation in industries. **04**
 (બ) **૦૪**
- (c) State merits and demerits of 'on the job training'. **03**
 (ક) "કાર્યસ્થળની તાલિમ"ના ફાયદા અને ગેરફાયદા જણાવો. **૦૩**

OR

- (c) State merits and demerits of 'Vestibule training'. **03**
 (ક) "વેસ્ટીબ્યુલ તાલિમ"ના ફાયદા અને ગેરફાયદા જણાવો. **૦૩**
- (d) State Laissez Faire leadership with its advantages and limitations. **04**
 (ડ) મુક્ત-નેતૃત્વના ફાયદા અને ગેરફાયદા જણાવો. **૦૪**

OR

- (d) What is charismatic leadership? Explain with example. **04**
 (ડ) આકર્ષક વ્યક્તિલક્ષી નેતૃત્વ એટલે શું? ઉદાહરણ સાથે સમજાવો. **૦૪**

Q.4
પ્રશ્ન. ૪

- (a) State various symptoms of mental stress in human being. **03**
 (અ) માનવી જીવનમાં મનોતનાવના વિવિધ લક્ષણો જણાવો. **૦૩**

OR

- (a) State various techniques used to manage the mental stress. **03**
 (અ) મનોતનાવને અંકુશમાં રાખવાની વિવિધ પદ્ધતિઓની યાદી જણાવો. **૦૩**
- (b) Discuss causes of conflict with respect to industrial relation. **04**
 (બ) ઔદ્યોગિક સંબંધોની સાપેક્ષમાં સંઘર્ષના કારણો વિષે ચર્ચા કરો. **૦૪**

OR

- (b) Discuss consequences of the conflict with respect to industrial relation. **04**
(બ) ઔદ્યોગિક સંબંધોની સાપેક્ષમાં સંઘર્ષના પરિણામો વિષે ચર્ચા કરો. **૦૪**
- (c) Discuss various kinds of strategies which can be adopted to manage the "Change" in an industrial environment. **07**
(ક) ઔદ્યોગિક વાતાવરણમાં "પરિવર્તન"નું સંચાલન કરવા માટેની વિવિધ વ્યુહરચનાઓ વિષે વિસ્તારથી ચર્ચા કરો. **૦૭**
- Q.5** (a) State the qualities of a good leader. **04**
પ્રશ્ન. ૫ (અ) ઉત્તમ નેતાના ગુણોની યાદી લખો. **૦૪**
- (b) List the activities to be carried out by an employer to enhance the positive attitude of an employee. **04**
(બ) કામદારોમાં વિધાયક વલણની વૃદ્ધિ કરવા માટે માલિક દ્વારા કરવામા આવતી વિવિધ પ્રવૃત્તિઓની યાદી જણાવો. **૦૪**
- (c) Discuss the human factors which affect the industrial productivity. **03**
(ક) ઔદ્યોગિક ઉત્પાદકતાને અસર કરતા માનવીય પરિબળો વિષે ચર્ચા કરો. **૦૩**
- (d) State the limitations of Maslow's need hierarchy. **03**
(ડ) મેસ્લોના જરૂરિયાતના ક્રમના અભ્યાસની મર્યાદાઓ જણાવો. **૦૩**

*****